

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПРОПЕДЕВТИКИ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ №1,
ОСНОВ БІОЕТИКИ ТА БІОБЕЗПЕКИ
КАФЕДРА ЕПІДЕМІОЛОГІЇ
КАФЕДРА ПРОПЕДЕВТИКИ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ №2
ТА МЕДСЕСТРИНСТВА

Науково-практична конференція з міжнародною участю

**«БІОЕТИКА ТА БІОБЕЗПЕКА:
МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНІ АСПЕКТИ»**

присвячена 105-річчю пам'яті В.К. Високовича

Матеріали конференції

м. Харків, Україна
23-24 травня 2017 р.

KHARKIV NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY
DEPARTMENT OF PROPEDEUTICS OF INTERNAL MEDICINE №1,
BASIS OF BIOETHICS AND BIOSAFETY
DEPARTMENT OF EPIDEMIOLOGY
DEPARTMENT OF PROPEDEUTICS OF INTERNAL MEDICINE №2
AND NURSING

International Scientific Conference

«BIOETHICS AND BIOSAFETY:

MULTIDISCIPLINARY ASPECTS»

dedicated to 105th anniversary of V.K. Vysokovych memory

Kharkiv, Ukraine

May 23-24th 2017

Редакційна колегія:

Лісовий В.М., Капустник В.А., М'ясоєдов В.В., Ащеулова Т.В., Чумаченко Т.О.,
Оспанова Т.С., Журавльова Л.В.

Біоетика та біобезпека: мультидисциплінарні аспекти: Матеріали науково-
практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої 105-річчю пам'яті
В.К. Високовича, 23-24 травня 2017 р. – Х., 2017. – 170 с.

ЗМІСТ

ВНЕСОК В.К. ВИСОКОВИЧА В БІОБЕЗПЕКУ (до 105-річчя пам'яті вченого) Чумаченко Т.О., Семеренська Т.І.	9
PRINCIPLE OF EQUITY AS THE MAIN POSTULATE IN MEDICAL ETHICS Al-Trawneh O.V., Bilivol O.M.	10
METHODOLOGICAL APPROACHES TO THE ORGANIZATION OF LESSON OF "ETHIC AND LEGAL PRINCIPLES OF THE INFORMATION MANAGEMENT IN THE HEALTH CARE SYSTEM" Batyuk L.V., Chovpan H.O., Gordienko N.A.	12
INTERRELATIONSHIP BETWEEN MEDICINE AND BIOETHICS Bilivol O.M., Bobronnikova L.R., Al-Trawneh O.V.	13
GENETIC STUDIES OF THE MTHFR GENE POLYMORPHIC VARIANTS WITHIN THE FRAMEWORK OF INDIVIDUAL GENETIC SAFETY Fedota O.M., Roschenyuk L.V., Tyzenko T.V., Admakina A.V., Goraichuk I.V., Vorontsov V.M., Ryzhko P.P.	14
ETHICAL CONSIDERATION ON ART TREATMENT CYCLES Kalantar S.M., Sheikhha M.H.	16
INHABITED LOCALITY RELATED DISTRIBUTION OF MALARIA IN INDIA Kalyan V.V., Myronova I.I., Kaur Raveena, Kaur Randhawa Anmolpreet	16
AWARENESS OF YOUNG NIGERIANS ABOUT MALARIA DISEASE Kalyan V.V., Khromenkova O.B., Myronova I.I., Ukaogo D.A.	18
STRATEGIC CHANGES IN REPRODUCTIVE TECHNOLOGIES POLICY Karpenko K.I.	20
BIOETHICAL ISSUES IN TRANSPLANTATION Pytetska N., Sultan F.	21
TEACHING OF BIOETHICS: UKRAINE VS INDIA Shetty M.M., Kochubiei O.A.	21
THE ETHICAL AND MEDICAL VALUE OF AUTOSUGGESTIVE METHODS IN TREATMENT OF DELUSIONS IN PSYCHIATRIC PATIENTS Smirnova V.I., Pytetska N.I.	22
THE DESCRIPTIVE ANTHROPOLOGY AND BIOETHICS: A POSSIBLE ASSOCIATION Zelena I.I., Zheleznyakova N.M.	24
ЕТИКО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПОСМЕРТНОЇ ЕКСПЛАНТАЦІЇ ОРГАНІВ/ТКАНИН ЛЮДИНИ: СЬОГОДЕННЯ УКРАЇНИ Амбросова Т.М., Ащеулова Т.В., Смирнова В.І.	25
ДИСЦИПЛІНА «ОСНОВИ БІОЕТИКИ ТА БІОБЕЗПЕКИ» В СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я Ащеулова Т.В., Бобейко А.С., Кочубей О.А.	27
ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ОСНОВ БІОЕТИКИ ТА БІОБЕЗПЕКИ В ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ Ащеулова Т.В., Амбросова Т.М., Кочубей О.А.	28
ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ КОМАНДНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ БІОЕТИКИ ТА БІОБЕЗПЕКИ» НА КАФЕДРІ ПРОПЕДЕВТИКИ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ №1, ОСНОВ БІОЕТИКИ ТА БІОБЕЗПЕКИ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ Ащеулова Т.В., Амбросова Т.М.	29

МЕДИЦИНА, ЗАСНОВАНА НА ДОКАЗАХ: ПРОБЛЕМИ ТА ПРОТИРІЧЧЯ СЬОГОДЕННЯ	
Ащеулова Т.В., Бизов В.В., Гончарь О.В., Іванченко С.В.	31
ОРГАНІЧНА ПРОДУКЦІЯ: ВИКЛИКИ ЛЮДИНІ БІОЛОГІЧНОГО ХАРАКТЕРУ НА ПРИКЛАДІ ГЕЛЬМІНТОЗІВ	
Бабяк М.В, Величко М.В.	33
ЭМОЦИИ И ЗДОРОВЬЕ	
Бездетко Т.В., Химич Т.Ю., Еременко Г.В.	35
ЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДОСТУПУДО ІННОВАЦІЙНИХ ПРЕПАРАТІВ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ НСV-ІНФЕКЦІЇ	
Бондаренко А. В.	36
ПРОТИДІЯ ПОШИРЕННЮ БІОЛОГІЧНОЇ ЗБРОЇ – ПРІОРИТЕТ ДЛЯ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	
Величко М.В.	38
БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОПОМІЖНИХ РЕПРОДУКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ (ДРТ)	
Верлинский О.Ю., Гонтар Ю.В., Ільїн І.Є., Федота О.М.	40
ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОНОРСТВА КРОВІ ТА ЇЇ ПЕРЕЛИВАННЯ	
Верховенко Ю.О., Богданчикова О.А., Яворський В.В.	41
ЕДИНСТВО ВРАЧА И ПАЦИЕНТА ПРИ ВЫБОРЕ МЕТОДОВ ЛЕЧЕНИЯ ДИАБЕТИЧЕСКОЙ НЕФРОПАТИИ	
Вознюк А.В., Семидоцкая Ж.Д.	43
ТОЛЕРАНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ ДО ПАЦІЕНТІВ СОЦІАЛЬНО НЕБЕЗПЕЧНИМИ ЗАХВОРЮВАННЯМИ	
Говардовська О.О., Шевченко О.С.	45
КУРІННЯ – ОДНА З ПРИЧИН СКОРОЧЕННЯ ЖИТТЯ	
Гончаренко В.І., Чайка Т.П., Галдеева І.А.	46
ДІЯЛЬНІСТЬ ДУ «ДОНЕЦЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЛАБОРАТОРНИЙ ЦЕНТР МОЗ УКРАЇНИ» З ПИТАНЬ БІОБЕЗПЕКИ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
Гончаренко В.І., Біломеря Т.А., Матюшина В.О.	48
КЛИНИЧЕСКАЯ ЭПИДЕМИОЛОГИЯ И ЭТИОПАТОГЕНЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ДЕРМАТОМИОЗИТА/ПОЛИМИОЗИТА	
Гуйда П.П., Молотягина С.П.	50
ПИТАННЯ ПРОФІЛАКТИКИ СИСТЕМОЇ СКЛЕРОДЕРМІЇ	
Гуйда П.П.	52
К ВОПРОСУ О ДИАГНОСТИКЕ ПОДАГРЫ	
Гуйда П.П., Молотягина С.П.	54
БИОЭТИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ КСЕНОТРАНСПЛАНТОЛОГИИ	
Дрокин А.В., Усик А.В., Ащеулова Т.В., Компаниец К.Н.	56
О НЕКОТОРЫХ ЭТИЧЕСКИХ ПРОБЛЕМАХ ТРАНСПЛАНТОЛОГИИ	
Дышкант Т.Н.	57
СИСТЕМНІ ВАСКУЛІТИ ЯК ЕКОЛОГІЧНА ПРОБЛЕМА	
Єрмолаєва М.В., Суярко В.І., Верзилова С.Ф., Герасименко В.В., Помазан Д.В.	59
ЭТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ВНЕДРЕНИЯ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЙ ПРОЦЕСС МЕДИЦИНСКОГО ВУЗА ЭЛЕКТРОННОЙ БАЗЫ КЛИНИЧЕСКИХ СЛУЧАЕВ	
Журавлєва Л.В., Лопина Н.А.	60
СТВОРЕННЯ НОВИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ В КОНТЕКСТІ БІОЕТИКИ ТА БІОБЕЗПЕКИ	
Завада О.О., Журавель І.О., Макаров В.О., Лебединець В.О., Спиридонова Н. В.	62
БІОЛОГІЧНІ РИЗИКИ, ЯКІ ПОВ'ЯЗАНІ З ТЕХНОЛОГІЯМИ «ПОДВІЙНОГО» ПРИЗНАЧЕННЯ	
Зубленко О.В., Петрусевич Т.В.	63

БИОЛОГИЧЕСКОЕ ОРУЖИЕ-ТОТАЛЬНАЯ УГРОЗА	
Иванова А.М., Старостенко К.Д., Стеценко И.Ю., Смотровая Н.Г.	64
ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ОСНОВ БІОЕТИКИ ТА БІОБЕЗПЕКИ МАЙБУТНІМ ЛІКАРЯМ	
Калугіна С.М., Купновицька І.Г., Клименко В.І., Фітковська І.П.	66
ЭТИКА ВЗАИМООТНОШЕНИЯ ВРАЧЕЙ ВО ВРЕМЯ ПРОВЕДЕНИЯ ВСКРЫТИЯ	
Капустник Н.В., Мирошниченко М.С.	67
ЕТИКА БІОМЕДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ: ПРОБЛЕМИ І РІШЕННЯ	
Кисиленко К.В. Герасимчук Н.М.	69
ГЕНЕТИЧНО-МОДИФІКОВАНІ ОРГАНІЗМИ: РИЗИКИ, МІФИ ТА РЕАЛЬНІСТЬ	
Ковальова О.М., Ащеулова Т.В., Іванченко С.В., Гончарь О.В.	70
ЭТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ НАНОМЕДИЦИНЫ КАК ПЕРСПЕКТИВНОГО ПУТИ ДОСТИЖЕНИЯ БИОЛОГИЧЕСКОГО БЕССМЕРТИЯ ОРГАНИЗМА	
Ковальцова М.В., Кучерявченко М.А., Сулхдост И.А., Курчанова Ю.В., Ивантеева Ю.И.	72
БИОЭТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ НАЗНАЧЕНИЯ ЛЕКАРСТВЕННЫХ СРЕДСТВ	
Колотилов А.В., Лысак М.С, Ащеулова Т.В.	74
ПИТАННЯ БІОБЕЗПЕКИ У ВИКЛАДАННІ МЕДИЧНОЇ МІКРОБІОЛОГІЇ	
Крушинська Т.Ю., Смотровая Н.Г.	75
БИОЭТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПРИ ОКАЗАНИИ МЕДИЦИНСКОЙ ПОМОЩИ ДЕТЯМ В ДЕТСКОЙ ИНФЕКЦИОННОЙ БОЛЬНИЦЕ	
Кузнецов С.В., Кучеренко О.О., Жаркова Т.С., Кучеренко М.В.	77
ЗВ'ЯЗОК СИСТЕМНИХ ЧЕРВОНОГО ВОВЧАКА ТА СКЛЕРОДЕРМІЇ ІЗ ЗАБРУДНЕННЯМ АТМОСФЕРИ ДОВКІЛЛЯ	
Лівенцова К.В., Мікуксте В.Я., Верзилов С.М., Синяченко Т.Ю., Кушакова Н.І.	79
АСПЕКТИ БІОЕТИКИ ТА БІОБЕЗПЕКИ У ГЕНЕТИЦІ РЕПРОДУКЦІЇ ТВАРИН ЯК МОДЕЛЬНИХ ОБ'ЄКТІВ	
Лисенко Н.Г., Мігіюгло Л.В., Понько Л.П., Рубан С.Ю., Федота О.М.	80
ЗАХВОРЮВАНІСТЬ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ПРИРОДНО-ВОГНЕЩЕВИМИ ІНФЕКЦІЯМИ В ЗОНІ ПРОВЕДЕННЯ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ	
Литовка С.Л., Кожокару А.А., Іванько О.М., Огороднійчук І.В., Нихоца В.І., Крушельницький О.Д.	82
ОЦІНКА БІОЛОГІЧНОГО РИЗИКУ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗООАНТРОПОНОЗНИХ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ УКРАЇНИ	
Макарова В.І.	84
ПИТАННЯ БІОБЕЗПЕКИ У НАВЧАЛЬНІЙ ДИСЦИПЛІНІ «ГІГІЄНА ТА ЕКОЛОГІЯ» ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ	
Матюшина В.О.	86
ВОПРОСЫ БИОБЕЗОПАСНОСТИ ВО ВРЕМЯ ПРАКТИЧЕСКИХ ЗАНЯТИЙ ПО МИКРОБИОЛОГИИ В БАКТЕРИОЛОГИЧЕСКОЙ ЛАБОРАТОРИИ	
Матюшин С.С.	88
ВИДОВОЙ СОСТАВ КОМАРОВ И ПРОГНОЗ АССОЦИИРОВАННЫХ БИОРИСКОВ В АРМЕНИИ	
Мелик-Андреасян Г.Г., Манукян Д.В., Кешишян А.Ш.	90
ПРОБЛЕМЫ БИОЭТИКИ В ПРЕПОДАВАНИИ МЕДИЦИНСКОЙ БИОЛОГИИ	
Мещерякова И. П.	91

ПРОБЛЕМА МЕДИКАЛИЗАЦИИ УКРАИНСКОГО ОБЩЕСТВА Мирошниченко М.С., Оспанова Т.С., Сорокина И.В.	93
ДОСЛІДЖЕННЯ ІКСОДОВИХ КЛІЩІВ–ПЕРЕНОСНИКІВ ЗБУДНИКІВ ЗООАНТРОПОНОЗІВ, ЯК СКЛАДОВА БІОБЕЗПЕКИ Нікіфорова О. В., Приходько Ю. О., Мазанний О. В., Решетило О.І.	94
ЭТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ЭКСТРАКОРПОРАЛЬНОГО ОПЛОДОТВОРЕНИЯ КАК ОДНОГО ИЗ МЕТОДОВ ЛЕЧЕНИЯ БЕСПЛОДИЯ ПРИ ЭНДОМЕТРИОЗЕ Николаева О.В., Ковальцова М.В., Ивантеева Ю.И., Курчанова Ю.В.	96
СОВРЕМЕННЫЕ АЛЬТЕРНАТИВНЫЕ СПОСОБЫ БИМЕДИЦИНСКИХ ИССЛЕДОВАНИЙ, ИСКЛЮЧАЮЩИЕ УЧАСТИЕ ЧЕЛОВЕКА В КАЧЕСТВЕ ИСПЫТУЕМОГО Огнева Л.Г., Телепнева А.А., Писарева А.И.	98
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ КЛІНІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ ЕПШТЕЙНА-БАРР ВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ У ДІТЕЙ Ольховський Є.С., Ольховська О.М.	99
РИЗИКИ ВИКОРИСТАННЯ ГЕНЕТИЧНО-МОДИФІКОВАНИХ ОРГАНІЗМІВ У ХАРЧУВАННІ Онїщенко Т.Є., Рябоконт О.В., Фурик О.О.	101
ОПЫТ РАБОТЫ ЭТИЧЕСКОЙ КОМИССИИ ХАРЬКОВСКОГО НАЦИОНАЛЬНОГО МЕДИЦИНСКОГО УНИВЕРСИТЕТА Оспанова Т.С., Трифонова Н.С., Еременко Г.В., Болокадзе Е.А., Мирошниченко М.С., Марченко Е.В.	103
УЛУЧШЕНИЕ КАЧЕСТВА ЖИЗНИ – КЛЮЧЕВОЕ НАПРАВЛЕНИЕ В БИОЭТИКЕ Оспанова Т.С., Чернякова И.А.	104
ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНИХ ЗАСАД ПОВЕДІНКИ ЛІКАРЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ Пастухова Н.Л., Садовниченко Ю.О., М'ясоєдов В.В.	106
СУРРОГАТНОЕ МАТЕРИНСТВО КАК РЕШЕНИЕ ПРОБЛЕМЫ РЕПРОДУКЦИИ Полякова В.В., Шакирова О.О., Амбросова Т.Н.	107
НЕБЕЗПЕЧНІСТЬ ЦИРКУЛЯЦІЇ ЗБУДНИКУ GIARDIA (LAMBLIA) INTESTINALIS ГЕНОТИПУ А МІЖ ЛЮДИНОЮ ТА СОБАКАМИ Пономаренко В. Я., Булавіна В. С.	108
ПОШИРЕНІСТЬ ТА ПЕРЕБІГ ХВОРОБ СУГЛОБІВ В КОНТЕКСТІ ЗАБРУДНЕННЯ ГРУНТОВИХ ВОД КСЕНОБІОТИКАМИ Потапов Ю.О., Синяченко О.В., Павлюченко А.К., Пилипенко В.В., Тарасова В.І.	110
ПРОБЛЕМА БІОЕТИЧНИХ АСПЕКТІВ ПАЛІАТИВНОЇ ДОПОМОГИ ВІЛ-ІНФІКОВАНИМ ПАЦІЄНТАМ Пришляк О.Я., Дикий Б.М., Перекліга М.Я., Грижак І.Г.	112
КОНТРОЛЬ ЗА ПОПУЛЯЦІЄЮ БЕЗПРИТУЛЬНИХ ТВАРИН – ВЕТЕРИНАРНА, МЕДИЧНА І СОЦІАЛЬНА ПРОБЛЕМА СУСПІЛЬСТВА УКРАЇНИ Приходько Ю. О., Пономаренко В. Я.	113
БІОЕТИЧНІ ПИТАННЯ ЛІКУВАННЯ ПОСТРАЖДАЛИХ З ОПІКАМИ Проценко О.С., Шаповал О.В., Ремньова Н.О.	115
ЭТИЧЕСКИЕ ПРИНЦИПЫ БИМЕДИЦИНСКИХ ИССЛЕДОВАНИЙ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫХ ЖИВОТНЫХ Рассоха И.В.	116
ІМУНОПРОФІЛАКТИКА ЯК ФАКТОР НАЦІОНАЛЬНОЇ БІОБЕЗПЕКИ Резніков А.П.	118

ПОДХОДЫ К ОЦЕНКЕ БИОБЕЗОПАСНОСТИ УГЛЕРОДНЫХ НАНОМАТЕРИАЛОВ С УЧЕТОМ ПРИНЦИПОВ БИОЭТИКИ	
Гольцев А.Н., Репина С.В., Нардид О.А., Компаниец А.М., Черкашина Я.О.	119
ДЕРМАТОЗЫ КАК РЕЗУЛЬТАТ НАРУШЕНИЯ БИОЭТИКИ	
Рощенко Л.В., Владыка А.С., Воронцов В.М., Хома Р.Е.	121
БИОТЕРОРИЗМ ЯК ОДИН ІЗ НАЙНЕБЕЗПЕЧНІШИХ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ БІОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	
Салагор І.М.	124
БИОЭТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЖИВЫХ ОБЪЕКТОВ В БИОЛОГИИ И МЕДИЦИНЕ	
Сафаргалина-Корнилова Н.А., Ракитянский И.Ю., Сухопара М.А.	126
«КОНЦЕПЦИЯ УДОБНОГО СЛУЧАЯ» КАК ОДИН ИЗ МЕТОДОВ БОРЬБЫ С БИОТЕРОРИЗМОМ	
Сафаргалина-Корнилова Н.А., Титаренко А.Н., Чупрун В.В., Яцына А.Г.	127
БИОЭТИЧЕСКОЕ СОЗНАНИЕ ВРАЧА – ПУТИ РАЗВИТИЯ И СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ	
Семидоцкая Ж.Д., Чернякова И.А., Кармазина И.С.	129
ФИЛОСОФИЯ ПАЛЛИАТИВНОЙ МЕДИЦИНЫ	
Семидоцкая Ж.Д., Чернякова И.А.	130
ХВОРОБА, ВИКЛИКАНА ВІРУСОМ ЕБОЛА, ЗБРОЯ СТРАХУ?	
Семеренська Т.І.	132
БІОЕТИКА В ГОСТРОМУ ЕКСПЕРИМЕНТІ	
Сирова Г.О., Савельева О.В., Лук'янова Л.В.	133
ПРОБЛЕМА ПІДЛІТКОВОГО СУЇЦИДУ	
Ситіна І.В.	135
ЯКІСТЬ ЖИТТЯ – ІНТЕГРАЛЬНИЙ ПОКАЗНИК СТУПЕНЮ АДАПТАЦІЇ ЛЮДИНИ ДО ХВОРОБИ	
Смирнова В.І., Амбросова Т.М.	137
КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ОСНОВА БІОЕТИЧНИХ ПРИНЦИПІВ У ВЗАЄМОВІДНОСИНАХ ЛІКАРЯ ТА ПАЦІЄНТА	
Смирнова В.І., Ащеулова Т.В.	139
MEDICE, CURA TE IPSUM!	
Смирнова В.І., Демиденко Г.В.	140
АСПЕКТИ БІОБЕЗПЕКИ ПРИ РОБОТІ ЗІ ЗБУДНИКАМИ ТУБЕРКУЛЬОЗУ ТА ХВОРИМИ НА ТУБЕРКУЛЬОЗ ПАЦІЄНТАМИ	
Солодянкін О.С., Константиновська О.С., Ляшенко О.О., Болотін В.І., Грек І.І., Рогожин А.В., Потейко П.І., Герілович А.П.	143
ВСКРЫТИЕ КАК ВАЖНАЯ СОСТАВЛЯЮЩАЯ В ПРОЦЕССЕ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ ВРАЧЕЙ: ЭТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ И РЕЗУЛЬТАТЫ АНКЕТИРОВАНИЯ СТУДЕНТОВ	
Сорокина И.В., Марковский В.Д., Оспанова Т.С., Мирошниченко М.С., Омельченко О.А.	144
БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ПРЕДИКЦІЇ В МЕДИЦИНІ	
Талалаєв К.А., Тверезовський М.В.	145
ОСНОВНЫЕ ПРОБЛЕМЫ БИОЭТИКИ В УКРАИНЕ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ	
Райлян М.В.	147
ДЕЯКІ ПИТАННЯ БІОЕТИКИ СУЧАСНОЇ ЕПІДЕМІОЛОГІЇ	
Тарасюк О.О.	148
БІОБЕЗПЕКА В МІСЦЯХ МАСОВОГО НАКОПИЧЕННЯ ЛЮДЕЙ НА ПРИКЛАДІ ПАСАЖИРСЬКОГО ПОЇЗДУ	
Тарасюк О.О.	149

ВАКЦИНАЦІЯ ГРОМАДЯН - ЗАПОРУКА БІОБЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	
Тверезовський М.В., Талалаєв К.А.	151
ОЦІНКА МОЖЛИВОСТЕЙ СТВОРЕННЯ ДЖЕРЕЛ ВИСОКООЛЕЇНОВИХ РОСЛИННИХ ОЛІЙ З УРАХУВАННЯМ ВИМОГ БІОБЕЗПЕКИ	
Тимчук Д.С., Щербак О.В., Тимчук Н.Ф.	153
БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРИ ГЕНЕТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ ДЕРМАТОЗІВ	
Федота О.М., Роценюк Л.В., Рижко П.П., Воронцов В.М., Меренкова І.М., Садовниченко Ю.О.	155
МОНІТОРИНГ САЛЬМОНЕЛЬОЗНОЇ ІНФЕКЦІЇ ПТИЦЬ	
Фотіна Г.А., Фотіна Т.І.	157
БІОБЕЗПЕКА ВИКОРИСТАННЯ ГЕНЕТИЧНО-МОДИФІКОВАНИХ ПРОДУКТІВ В РАЦІОНІ ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ	
Фролова Т.В., Охалкіна О.В., Коліушко К.Г., Терещенкова І.І., Сіняєва І.Р., Атаманова О.В., Стауде Т.М.	158
ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ПРОГРАМИ PREDICTION OF ACTIVITY SPECTRA FOR SUBSTANCES ДЛЯ ЦІЛЕСПРЯМОВАНОГО СИНТЕЗУ ПОТЕНЦІЙНИХ НЕСТЕРОЇДНИХ ЗАСОБІВ КЛАСУ 3-ТІО-1,2,4-ТІАЗОЛІВ	
Чаленко Н.М., Сирова Г.О.	160
БІОБЕЗПЕКА, ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ТА ІНФЕКЦІЇ, ПОВ'ЯЗАНІ З НАДАННЯМ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ	
Чумаченко Т.О.	161
МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВИРІШЕННЯ БІОЕТИЧНИХ ПИТАНЬ В ДОСЛІДЖЕННІ ДИНАМІКИ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ХВОРОБИ ЛАЙМ	
Чумаченко Д.І., Пілецький П.Е., Сухорукова М.Ф.	164
ЭТИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ НОВЫХ БИОМЕДИЦИНСКИХ ТЕХНОЛОГИЙ: НАНОЭТИКА	
Шаповалова С.А., Ащеулова Т.В.	165
НЕЙРОЭТИКА КАК АКТУАЛЬНАЯ ПРОБЛЕМА НЕЙРОНАУКИ	
Шаповалова С.А., Ащеулова Т.В.	166
ОСОБЛИВОСТІ ЕПІДЕМІОЛОГІЧНОГО НАГЛЯДУ ЗА ХВОРОБОЮ ЛАЙМА В М.СЛОВ'ЯНСЬКУ ТА СЛОВ'ЯНСЬКОМУ РАЙОНІ У ПЕРІОД ПРОВЕДЕННЯ АТО	
Шишова Г.А., Моховик С.В., Скрипник С.Л., Василенко Л.О.	167
СИБІРКА: БІОЛОГІЧНІ РИЗИКИ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	
Сухорукова Г.Б., Чумаченко Т.О., Махота Л.С.	169

дискусії, вміти переконувати, лідирувати, управляти, робити презентації, знаходити підхід до людей і вирішувати конфліктні ситуації, керувати проектами, володіти командоутворенням, тобто бути функціонально грамотними. У країнах Європейського Союзу формується поняття м'яких навичок (soft skills), які протиставляються жорстким – спеціальним вузькопрофесійним навичкам (hard skills), бо не мають однозначної жорсткої прив'язки до конкретної ситуації, тому, що в кожному випадку діяти за одними і єдиним сценарієм не можливо.

З часом ефективні консультанти-лідери з управлінськими якостями, активним саморозвитком набудуть статусу тренерів.

З розвитком такого компетентного професійного руху має бути створений реєстр консультантів-тренерів, які повинні будуть щорічно підтверджувати свій рівень.

З започаткуванням та введенням інституту консультантів з питань інформаційного консультування щодо вакцинації ми отримуємо найшвидші позитивні зрушення в професійній освіченості населення та збереженні його здоров'я.

ОЦІНКА МОЖЛИВОСТЕЙ СТВОРЕННЯ ДЖЕРЕЛ ВИСОКООЛЕЇНОВИХ РОСЛИННИХ ОЛІЙ З УРАХУВАННЯМ ВИМОГ БІОБЕЗПЕКИ

Тимчук Д.С.¹, Щербак О.В.¹, Тимчук Н.Ф.²

¹ Харківська державна зооветеринарна академія

² Харківський національний медичний університет

В структурі харчування людини важливе місце займають рослинні олії, які вирізняються не тільки високою калорійністю, але й є джерелом незамінних жирних кислот, які викликають корисний поліфункціональний ефект профілактики і лікування широкого спектру захворювань. Однак переважання в складі рослинних олій ненасичених жирних кислот викликає і негативні фізіологічні наслідки, бо ці компоненти олій дуже піддані перекисному окислюванню, проміжні продукти якого дуже шкочинні для здоров'я людини. Тому жирнокислотний склад рослинних олій потребує покращення і одним з його найбільш перспективних напрямків вважається підвищення частки в оліях мононенасиченої олеїнової кислоти. Вона приблизно на порядок більш стійка до перекисного окислювання ніж ліолева і на два порядки – ніж ліоленова, але при цьому її фізіологічна активність значно перевищує насичені кислоти.

Існують принаймні п'ять можливих підходів до вирішення цієї проблеми. Перший з них передбачає збагачення рослинних олій гліцеридами олеїнової кислоти шляхом використання заводських технологій. Другий підхід полягає у купажуванні рослинних олій біогенними джерелами високого вмісту олеїнової кислоти, наприклад олівковою олією. Третій підхід складається в отриманні

трансгенних джерел високого вмісту олеїнової кислоти за допомогою ГМО-технологій. Четвертим підходом є генетичне поліпшення олійних культур за вмістом олеату з використанням штучного індукованого мутагенезу. І, нарешті, п'ятим підходом до вирішення проблеми є використання природного генетичного різноманіття олійних культур за вмістом олеату. Однак перший із зазначених підходів навряд чи можна вважати вигідним з економічних, енергетичних та екологічних міркувань. Обмеженням другого підходу є те, що високоолеїнові олії є суто імпортованим продуктом. ГМО – технології теж навряд чи можуть розглядатися як найкращий засіб підвищення вмісту олеату в рослинних оліях, оскільки вони технічно складні, потребують наявності спеціального обладнання і можуть викликати непрогнозовані наслідки споживання людиною ГМО – продуктів і небажані екологічні наслідки вирощування їх джерел в природних умовах. Сучасні технології контролю якості ГМО – продуктів дозволяють оцінити присутність в геномах джерел олійних культур нетипових для них спадкових структур, але не надають можливості перевірити шкочинність ГМО - джерел рослинних олій високоолеїнового типу як для людини, так і для навколишнього середовища. Основними недоліками індукованого мутагенезу є його випадковий, неспрямований характер, низькі частоти отримання мутацій з корисним ефектом і їх супроводження мутаціями, які не викликають бажаних змінень хімічного складу та фізіологічних функцій рослинного організму і часто мають напівлетальну природу.

Тому найкращим засобом біобезпечного поліпшення якості рослинних олій шляхом підвищення в них гліцеридів олеїнової кислоти слід визнати використання природного генетичного різноманіття олійних культур за жирнокислотним складом олії.

В даний час найбільш високого рівня вмісту гліцеридів олеїнової кислоти в оліях вдалося досягти у соняшнику (до 90%), хрестоцвітих культур (до 70%) і сої (до 60%), і такий рівень вмісту олеату в 2,5 – 3,5 рази перевищує аналогічний показник у традиційних форм цих культур. Однак в усіх цих випадках підвищення вмісту олеату здійснювалося шляхом індукованого мутагенезу або трансгенезу, а не шляхом використання природного генетичного різноманіття цих культур.

Основним недоліком технологій використання природного генетичного різноманіття олійних культур за вмістом олеату є складність і невизначеність систем генетичної регуляції цієї ознаки і дуже обмежена кількість природних джерел високоолеїнових олій, яка, скоріше за все, виникає внаслідок тривалого неконтрольованого перезаплення генетичних джерел високого вмісту олеату з формами олійних культур традиційного типу.

Внаслідок проведених нами досліджень встановлено, що найбільш широким розмахом природної мінливості за вмістом олеїнової кислоти вирізняється кукурудза, а найкращими джерелами високого рівня цієї ознаки є носії моногенних мутацій структури ендосперму. Ця група мутацій привертає на практичну увагу не тільки своїм природним походженням, але й наявністю надійно відтворених в різних умовах вирощування фенотипових маркерів

алельного стану генів структури ендосперму, менделюючою природою їх успадкування і можливістю поєднання високої якості олії з високою якістю вуглеводів та білків.

Визначено, що найбільш високим вмістом олеату серед крохмаль – модифікуючих мутантів кукурудзи вирізняються носії локалізованого в четвертій хромосомі мутантного гену su_1 та його комбінацій з деякими іншими мутантними генами структури ендосперму. У кукурудзи такого типу частка олеїнової кислоти в жирнокислотному складі олії досягала 45 - 46% і практично вдвічі перевищувала рівень олеату у кукурудзи звичайного типу. Поряд з цим результати проведеного нами генетичного аналізу свідчать, що вміст олеату в зерні носіїв мутацій структури ендосперму і, зокрема, носіїв мутації su_1 має кількісну природу і є результатом просторового зчеплення гену su_1 з кластером олеат – кодуючих генів, які здатні модифікувати ефект моногенної мутації su_1 . При цьому не виключено існування олеат – кодуючих, хоча і менш експресивних генів в інших групах зчеплення.

Попередні результати свідчать також про наявність ортологічної мінливості за вмістом олеату і у інших олійних культур.

БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРИ ГЕНЕТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ ДЕРМАТОЗІВ

**Федота О.М.¹, Рощенюк Л.В.², Рижко П.П.², Воронцов В.М.²,
Меренкова І.М.³, Садовниченко Ю.О.^{1,4}**

¹ *Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна*

² *Обласний клінічний шкірно-венерологічний диспансер №1, м. Харків*

³ *КЗОЗ «Харківський міський пологовий будинок №1»*

⁴ *Харківський національний медичний університет*

Дослідження спадкових захворювань становить одну з ключових проблем сучасної біоетики через негативний історичний шлейф евгеніки та непередбачуваність психологічних і соціальних наслідків отримання інформації щодо генетичних особливостей людини. З одного боку, ці дані дозволяють прогнозувати стан здоров'я особи, навіть не хворої на момент обстеження, а, з іншого, можуть виявити раніше невідому інформацію, в тому числі таку, яка стосується членів її родини, та спричинити суттєвий вплив на цей осередок суспільства та/або соціальну групу людей, до якої належить пацієнт. Не виключено, що відомості про генетичні особливості людини можуть бути використані задля утиску прав обстежуваного або стати підґрунтям для його дискримінації третьою стороною. Саме тому генетичні дослідження людини регламентуються Загальною декларацією про геном людини і про права людини (1997), Європейською конвенцією про захист прав і гідності людини щодо застосування біології та медицини: Конвенцією про права людини та біомедицину (1997), Гельсінською декларацією Всесвітньої медичної асоціації «Етичні принципи медичних досліджень за участю людини у якості об'єкта